

Kind in Beeld

Gezondheid en verzorging

Opgroeien

Kind & Gezin

Inhoud

Opvolging na de geboorte

4

In bad

6

Propere luiier

7

Neus

7

Oren

8

Nagels

8

Tanden

9

Geneesmiddelen

11

Koorts

12

Infecties voorkomen

13

Vaccinaties

15

Legende

- Aandachtspunt
- Niet doen
- Zo is het goed
- Zo is het niet goed
- Opgelet!
- Arts en/of vroedvrouw
- Temperatuur
- Lichaamstemperatuur
- Vaccin
- Lepel
- Betalend
- Bacterie
- Geboorte
- Kalender
- Zeep geschikt voor baby's
- Badolie geschikt voor baby's
- Waslotion geschikt voor baby's
- Overdag
- Voor het slapengaan
- Dienstverlening Kind en Gezin

Opvolging na de geboorte

Nazorg baby

lichaamstemperatuur

gewicht

in bad

navelverzorging

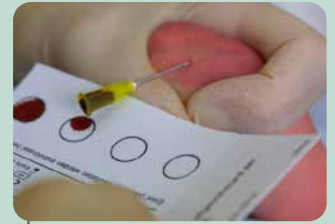
veilig slapen

luier verschonen

vitamines

aangeboren aandoeningen opsporen met prik in de hand

medisch onderzoek > 7 dagen

huisbezoek

gehoortest als baby tussen 2 en 3 weken oud is

dag dag dag dag dag dag dag
 ① ② ③ ④ ⑤ ⑥ ⑦

dag 3 of dag 4 na de geboorte

Nazorg mama

hartslag

lichaamstemperatuur

bloeddruk

baarmoederhoogte

week 1
week 2
week 3
week 4
week 5
week 6

bloedverlies

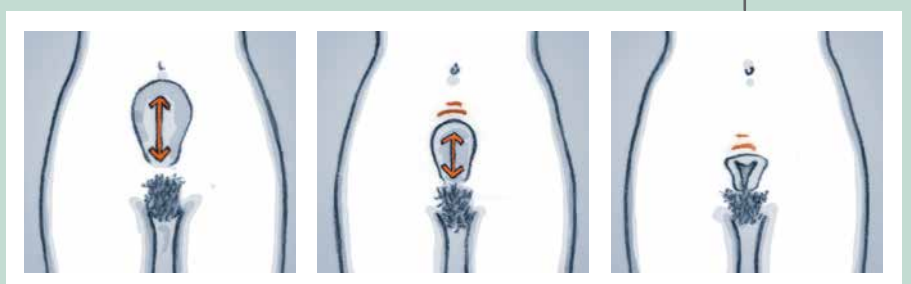
hygiëne

navweën

kinesitherapie

babyblues

dag dag dag dag dag dag dag

① ② ③ ④ ⑤ ⑥ ⑦

Piek tussen dag 3 of dag 4 na de geboorte

rust

pijn, roodheid of zwelling aan kuit

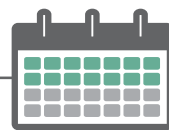
hevig bloedverlies

aanhoudende koorts

pijn aan hechting, borsten, bij plassen, ...

> 14 dagen
post-partumdepressie?

Gezinsplanning

seksualiteit en gezinsplanning

Je vruchtbaarheid herstelt in de eerste weken na de bevalling.

Denk bewust na over gezinsplanning. Wil je niet (meteen) zwanger worden, bespreek dan met je arts of vroedvrouw welke contraceptie je kan gebruiken.

In bad

Je kan een baby op elk moment van de dag een bad geven, maar best niet net na de maaltijd. Zorg dat je alle spullen verzamelt voor je begint. Zorg dat het water niet te warm is.

geen badschuim

voeg badolie toe

Navelverzorging

navelstomp niet ontsmetten

navelstomp niet bedekken, ook niet met luier

Propere luiier

Geef je baby regelmatig een propere luiier. Maak de billetjes schoon met water. Bij stoelgang gebruik je water en zeep of waslotion. Als er geen water en zeep voorhanden is (bv. op verplaatsing) gebruik dan vochtige doekjes.

Rode billetjes

1
irritatie

2
beschermende crème

Neus

Maak het neusje voorzichtig vrij met een wattenstaafje, opgerold gaasje of zakdoekje gedrenkt in een zoutoplossing (fysiologisch serum), of met druppeltjes. Gebruik een neusspray enkel op doktersadvies.

1
met opgerold zakdoekje

OF

1
met wattenstaafje

neusspray

Oren

Reinig de oorschelp. Vergeet ook het vuil achter de oren niet te verwijderen.

1
babyolie

2
in het oor

3
achter het oor

geen wattenstaafjes

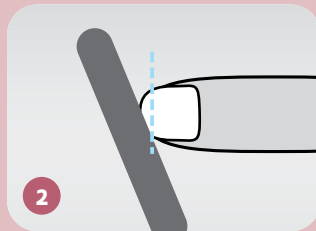
Nagels

Als de nagels van je baby te lang worden of als je baby zich begint te krabben, vijl of knip je voorzichtig de nagels.

Jonger dan 1 maand

1
vijl

2
recht vijlen

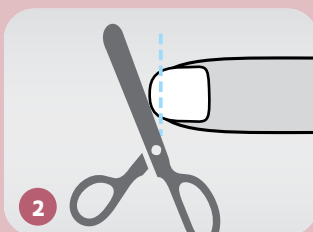
Vanaf 1 maand

1
stompe punt

schaar ontsmetten met
ontsmettingsalcohol (70%)

2
recht knippen

Tanden

Doorbraak melktanden

Eerste tandje rond de leeftijd van **6 maanden**

Rond de leeftijd van **2,5 jaar** is het melkgebit volledig gevormd.

Volgende ongemakken kunnen de doorbraak van tanden aankondigen.

irritatie van het tandvlees

prikkelbaar zijn

lichte temperatuursverhoging (geen koorts)

kwijlen

Hoe kan je ongemak verlichten?

tandvlees masseren

OF

(gekoelde) bijtring in de koelkast - niet in de diepvries

Fopspeen en flesvoeding

Gebruik een fopspeen enkel voor het slaap- en bedritueel.

OF

Geen honing, stropen, alcohol of suiker op de fopspeen.

Geef geen fles in bed.

Poetsen

Vanaf de doorbraak van het 1ste tandje moet je poetsen.

Waarom poetsen?

Door te poetsen verwijder je tandplaque. De fluoride in de tandpasta maakt de tanden sterker.

kindertandpasta met fluor

Hoeveel tandpasta?

0-2 jaar
rijstkorrel
1000ppm
fluor

2-6 jaar
erwt
1000ppm
fluor

+6 jaar
1-2cm
1450ppm
fluor

Hoe poetsen?

Het is belangrijk de tanden op de juiste manier te poetsen. Poets 2 x per dag, ☀ en 🌙 net voor het slapen.

0-2 jaar: de ouder poetst

2-6 jaar: kind poetst

+

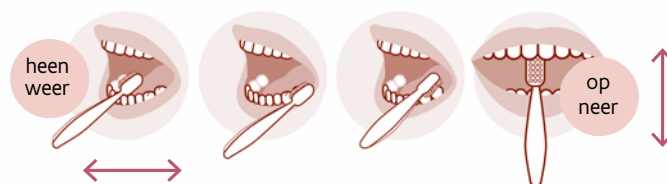
ouder poetst

Poetsbeweging

Volg bij het poetsen de 3 B's:

- binnen
- buiten
- boven

Poets elke tand tot aan de vleesrand.

© Gezonde Mond, 2021

Maak het tandenpoetsen leuk

Ga samen naar de badkamer, kies een leuke tandenborstel, ...

reageer enthousiast als je kind zijn of haar tanden poetst

kies een leuke tandenborstel

OF

Bezoek bij tandarts of mondhygiënist

Neem je kind vanaf de doorbraak van het eerste tandje al mee op controle bij de tandarts of mondhygiënist. Hoe vroeger je kind bij de tandarts gaat, hoe beter. Ga zeker langs voor je kind 2 jaar wordt.

Na een val

Valt je kind op zijn of haar tanden, ga dan naar de tandarts.

Geneesmiddelen

Vraag raad aan je arts of apotheker voor je geneesmiddelen aan je kind geeft.

Jodiumtabletten

Gezinnen met kinderen tot 18 jaar, zwangere vrouwen en vrouwen die borstvoeding geven, halen best jodiumtabletten in huis om bij een nucleair ongeval te nemen wanneer de overheid het vraagt. Jodiumtabletten zijn gratis te verkrijgen in elke apotheek in België. Meer informatie op nucleairrisico.be

Wat doen bij koorts thuis?

Lichaams-temperatuur
≥ 38°C

Meet de lichaamstemperatuur van je kind als je ongerust bent, als je kind warm aanvoelt of zich anders gedraagt dan normaal.

Breng je kind met koorts niet naar de kinderopvang.

OBSERVATIE

eet of drinkt niet meer of te weinig

onvoldoende plasluiers of diarree

abnormaal huilen of pijn

ademt anders dan normaal

bleke of grauwe kleur

niet actief of niet alert

ÉÉN VAN DEZE ALARMSIGNALEN

JA

- suf of moeilijk te wakken
- verward
- moeilijk ademen, kreunen

grauwe kleur

blauwrode puntvormige huidbloedingen

NEE

112

112 BELLEN OF DRINGEND ARTS CONTACTEREN

kind < 3 maand

kind > 3 maand

CONSULTEER **VANDAAG** EEN DOKTER

BEN JE ONGERUST OF ZIJN ER ERNSTIGE TEKENEN:

- uitdroging
- snel uitbreidende huiduitslag
- kind is anders ziek of zieker dan je gewend bent
- kind wordt steeds zieker
- kind heeft >3 dagen na elkaar koorts

JA   **NEE**

Bij tekenen van discomfort (huilerig, pijn, ongemak, minder eetlust, minder actief) kan je paracetamol geven. Volg de instructies in de bijsluiter.

Infecties voorkomen

handen wassen

Handen wassen

Correct handen wassen met water en zeep in 40 à 60 seconden

1

Bevochtig de handen met water en neem een voldoende hoeveelheid vloeibare zeep.

2

Wrijf de handpalmen tegen elkaar.

3

Wrijf de rechter handpalm over de linker handrug en omgekeerd.

4

Wrijf de rechter handpalm tegen de linker handpalm met de vingers van beide handen tussen elkaar.

5

Breng de achterkant van de vingers in de andere handpalm en wrijf de vingers tegen deze handpalm heen en weer.

6

Wrijf de duim van elke hand in met de palm van de andere hand.

7

Wrijf de vingertoppen van elke hand draaiend in, in de palm van de andere hand.

8

Spoel de handen goed af zodat alle zeepresten verwijderd worden.

9

Droog de handen af met een wegwerphanddoekje.

10

Sluit de kraan met het handdoekje zodat je handen niet opnieuw besmet geraken.

Infecties voorkomen

reinig regelmatig materiaal dat in contact komt met lichaamsvocht van kinderen (bv. speeksel, urine, ...) met water en allesreiniger

verzorgingskussen reinigen

regelmatig lakens verschonen en spijlen van het bed reinigen

fopspeen valt

niet in mond

eigen fopspeen

niet wisselen van fopspeen

proeven

→ lepel niet aan kind geven

kind heeft eigen lepel

Kinderopvang

Vang een ziek kind thuis op. Een ziek kind wordt best thuis verzorgd, buiten de drukte van de opvang.

Zo vermijd je ook dat je kind andere kinderen in de opvang besmet.

Hoesten en niezen

Nies of hoest niet in de richting van een ander.

Hou een hand of zakdoek voor je mond bij niezen of hoesten. Nies of hoest eventueel in je elleboog.

Gebruik altijd papieren zakdoeken en gooi die meteen na gebruik weg in een afsluitbare afvalbak.

Was of ontsmet de handen na niezen, hoesten of snuiten.

Vaccinaties

Het is belangrijk om je kind op de aanbevolen leeftijden te laten vaccineren waardoor het op jonge leeftijd beschermd wordt tegen gevaarlijke infecties. Kind en Gezin beveelt het volledige schema aan.

Vaccinatie tegen	8 weken	12 weken	16 weken	12 maand	15 maand
 COMBINATIEVACCIN polio (kinderverlamming) difterie (kroep) tetanus (klem) pertussis (kinkhoest) hepatitis B (geelzucht) haemophilus influenzae type b (hersenvliesontsteking)					
 pneumokokken (hersenvlies-ontsteking + longontsteking) Bij een zwangerschapsduur van minder dan 37 weken wordt er een extra dosis toegediend op de leeftijd van 12 weken .		Extra dosis voor prematuren			
 rotavirus (maag- en darmonsteking) Het rotavirusvaccin wordt oraal toegediend en kost ongeveer €12 op doktersvoorschrift . In de koelkast bewaren (2-8°C). Er zijn 2 of 3 dosissen nodig, afhankelijk van het merk.					
 COMBINATIEVACCIN polio (kinderverlamming) difterie (kroep) tetanus (klem) pertussis (kinkhoest) hepatitis B (geelzucht) haemophilus influenzae type b (hersenvliesontsteking)					
 pneumokokken (hersenvliesontsteking + longontsteking)					
 COMBINATIEVACCIN mazelen bof (dikoor) rubella (rodehond)					
 meningokokken ACWY (hersenvliesontsteking)					

 Enkel de vaccins met dit icoon zijn betalend. Alle andere zijn gratis.

Niet van toepassing op deze leeftijd.

Plaats van vaccinatie

Van 0 tot 12 maanden

bovenbeen

Vanaf 12 maanden

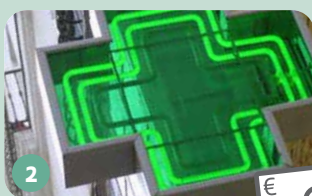
bovenarm

Vaccin tegen rotavirus

1

arts geeft voorschrift

2

3

in de koelkast bewaren

4

Kind & Gezin

Hallepoortlaan 27 | 1060 BRUSSEL
kindengezin.be
Kind en Gezin-Lijn
078 150 100 (zonaal tarief)
of chat via onze website

Volg ons op

met medewerking van

DEPARTEMENT
ZORG

GEZONDE
MOND
GLIMLACHEN